

Interpellationssvar

Dnr 21KS162-2
2021-05-06

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Vänsterpartiet (V) - Uppehållstillstånd

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 mars 2021, väckte Maud Liljeqvist - Vänsterpartiet (V) följande interpellation.

”Från den 20 juli i år träder den nya gymnasielagen, Lag (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå, i kraft. Den berör till stor del de ungdomar som kom till Sverige 2015 och berör kriterier för uppehållstillstånd både till studier på gymnasial nivå, yrkesutbildning och annat som leder till etablering på arbetsmarknaden. Det nya lagen efterträder den tillfälliga lagen som riksdagen tog den 7 juni 2018, för att barn/ungdomar som haft en lång handläggningstid skulle ges en ny möjlighet till uppehållstillstånd och som gäller till 19 juli 2021.

”För att få första uppehållstillstånd med stöd av bestämmelserna från den 1 juli 2018 ska förutsättningarna i 16 f § i den tillfälliga lagen vara uppfyllda. För att få sådant tillstånd räcker det att individen har en avsikt att studera i Sverige. Uppehållstillstånd som beviljas av 16 f § är 13 månader. Under denna tid förväntas individen börja studera. *Ansökan om förlängt uppehållstillstånd.* För att få förlängt uppehållstillstånd krävs det att individen *studerar* på någon av följande utbildningar.

1. ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan,
2. en annan motsvarande utbildning, vilket avser studier *på gymnasial nivå* vid kommunala vuxenutbildning (komvux), den särskilda utbildningen för vuxna (särsvux) eller folkhögskola,
3. en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för introduktionsprogram i gymnasieskolan,
4. en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna, eller
5. andra studier på introduktionsprogram än vad som avses i p. 3.” (SKR PM Vårt dnr: 18/02982)”

Målet för de flesta är att få ett permanent uppehållstillstånd. I väntan på det får den sökande ekonomiskt ersättning och hjälp till bostad om ungdomen uppfyller vissa krav, som att vara aktiv i studier. Kommunen har ett visst ansvar enligt Socialtjänstlagen för dem som vistas i kommunen.

Många av de här ungdomarna har av olika anledningar inte fyllt kriterierna, de medför att de mår psykiskt mycket dåligt som i sin tur försvårar för dem att nå målet för förlängt uppehållstillstånd. Mina frågor är följande:

- Hur många individer finns i Gävle kommun som har tillfälligt uppehållstillstånd och som väntar på att få förlängt uppehållstillstånd?
- Vilka åtgärder görs i dag för att stödja de som berörs?
- Finns det någon eller några som har ett sammanhållet ansvar för den här gruppen?
- Samarbetar Gävle kommun med andra kommuner eller aktörer?
- Vad händer med de individer som inte uppfyller kriterierna?
- Hur ser samverkan ut mellan de olika skolformerna gymnasieskola, vuxenutbildningen och ev folkhögskola för att skapa goda förutsättningar till fungerande studieplaner, som är oerhört viktiga i ansökan om tillfälligt uppehållstillstånd.”

Jörgen Edsvik (S), kommunalråd fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

- Hur många individer finns i Gävle kommun som har tillfälligt uppehållstillstånd och som väntar på att få förlängt uppehållstillstånd?

Enligt Migrationsverket finns 55 individer i Gävle kommun som har sitt tillfälliga uppehållstillstånd enligt den s.k. gymnasielagen.

Ca 20 st ”papperslösa” finns inom kommunen. D v s individer som har ett avvisningsbeslut men som är kvar i landet.

- Vilka åtgärder görs i dag för att stödja de som berörs?

De individer som finns i Gävle har rätt till de insatser som personer har med tillfälliga uppehållstillstånd. Rätt att söka försörjningsstöd, gå utbildning på gymnasienivå vid Gävles gymnasieskolor eller Vuxenutbildningen bland annat.

Kommunen har under flera år via samarbete med Rädda barnen haft olika projekt med stöd till ensamkommande ungdomar. Under 2020 har ett särskilt samarbete med målgruppen ”gymnasielagen” upprättas med Rädda Barnen; ”Innanförskap och samhällsetablering; ungas väg in på arbets- och bostadsmarknaden”. Dessa insatser finansierar en lokal som är en mötesplats samt en projektledare, dessutom övriga kostnader i form av olika aktiviteter.

Samarbete med Rädda Barnen innebär också att många frivilliga volontärer deltar i stödet för dessa ungdomar / unga vuxna. Målgruppen för insatsen är väl definierad i gruppen unga ensamkommande som finns i Gävle och som har sitt uppehållstillstånd enligt den sk. gymnasielagen. Målgruppen kom till Sverige huvudsakligen under 2015 och har sedan några år tillbaka stöttats av Rädda Barnens tidigare projekt samt av den ideella Krisgruppen för flyktingungdomar som finns i Gävle.

Via fortsatta ansökningar har vi säkrat finansiering för fortsatt stöd till målgruppen fram t om 2022. Stödet kommer att fokusera på etablering på arbets- och bostadsmarknaden och finansieras dels av Länsstyrelsen och dels av AMIF. Inga kommunbidrag. I samband med att medel även kommit in från AMIF (Asyl-, -migrations och -integrationsfonden) en europeisk flyktingfond, har målgruppen breddats även till tredjelandsmedborgare 15-24 år som behöver stöd för att komma in på arbetsmarknaden.

I dagsläget från april finns två personal från Rädda Barnen som arbetar med stöd till gruppen för etablering till arbetsmarknad via gymnasiestudier, stöd i bostadssituationen samt psykosocialt stöd. Utöver det flera volontärer.

Stödet sker bland annat i form av en mötesplats för målgruppen som enligt målsättningen ska hållas öppen varje vecka. På grund av pandemin har detta inte kunnat infrias fullt ut, då har stödet istället skett mer på individuell basis. Under våren hölls också jobbsökarträff varje söndag. Vid alla träffar ingår gemensam måltid. Syftet att erbjuda psykosocialt och praktiskt stöd till målgruppen har huvudsakligen uppnåtts på mötesplatsen. Här har behov av stöd kring jobbsökande, bostadsfrågor och annat praktiskt tillhandahållits både i grupp och individuellt.

- Finns det någon eller några som har ett sammanhållet ansvar för den här gruppen?

Gävle kommun har stått som projektägare och Rädda barnen är samarbetspart som leder och utför projektet. Rädda Barnen samverkar i sin tur med andra organisationer och verksamheter.

Projektet har en styrgrupp där deltagare finns från Rädda barnen, Länsstyrelsen, socialtjänstens förebyggande enhet, strateg från social hållbarhet samt gymnasieskolan. Valförd Gävle är den sektor som ansökt om medel.

- Samarbetar Gävle kommun med andra kommuner eller aktörer?

Rädda barnen initierar samverkan med andra aktörer utifrån den behov som uppmärksammas. Några exempel.

Föreningen MÄN höll en föreläsning- och samtalskväll på temat manlighet och normer som projektet deltog på med målgruppen. Detta var ett samarrangemang med **studieförbundet Bilda**.

Svenska kyrkan har bidragit med personal på mötesplatsen när Rädda Barnens volontärer inte kunde närvara på grund av smittorisken.

Krisgruppen för flyktingungdomar finns med i nära samarbete för att sprida information om projektets insatser till målgruppen.

Musikhuset har anlitats som medverkande i projektet och har mot ersättning tillhandahållit lokal, förtäring och personal.

Studieförbundet Vuxenskolan bidrar med nätverk och möjligheter till studiecirkel och aktiviteter.

En utökning av stödet till målgruppen kan genomföras genom AMIF ansökan som Rädda barnen beviljats efter positiv avsiktsförklaring från Gävle och Hudiksvalls kommun.

- Vad händer med de individer som inte uppfyller kriterierna?

Efter att ha klarat sina gymnasiestudier har målgruppen 6 månader på sig att säkra egen försörjning under minst 2 års tid via arbete. I annat fall löper det tillfälliga uppehållstillståndet ut och man saknar laglig rätt att vistas i landet.

- Hur ser samverkan ut mellan de olika skolformerna gymnasieskola, vuxenutbildningen och ev folkhögskola för att skapa goda förutsättningar till fungerande studieplaner, som är oerhört viktiga i ansökan om tillfälligt uppehållstillstånd.

Det finns en väl fungerande samverkan mellan gymnasieskola och vuxenutbildning kring elever som omfattas av den nya gymnasielagen. Samverkan sker också kring övergångar/överlämningar mellan årskurs 9 och introduktionsprogram samt mellan olika introduktionsprogram. Eleverna får även information om och av folkhögskolor i länet, oftast utifrån individens behov snarare än till hela gruppen elever. Eleverna har individuellt anpassade studieplaner.

Elever som omfattas av gymnasielagen och har sina studier förlagda till IMgymnasiet går oftast på IMYX eller något av yrkespaketet.

Härmed anser jag att interpellationen är besvarad.

Jörgen Edsvik (S)
Kommunalråd